

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінанси малого бізнесу

Освітня програма Фінанси, банківська справа і страхування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа і страхування

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від « 30 » 08 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021_

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Нові виробничі системи
Викладач (-і)	Білий М.М.
Контактний телефон викладача	+380991731896
Е-mail викладача	mykhailo.bilyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредита ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Розвиток малого бізнесу в Україні є необхідною умовою для розв'язання комплексу соціальних та економічних проблем, залучення до підприємницької діяльності значної частини населення й переходу до інноваційного типу економічного розвитку. Цінність малого бізнесу для України полягає передусім у його здатності оперативно справлятися з проблемами реструктуризації економіки в умовах обмеженості ресурсів. Утім, з наукового погляду, питання важливості ролі малого бізнесу як важливого джерела доходів домогосподарств, каталізатора економічного розвитку розкрито не до кінця, тому лишається актуальним і своєчасним для умов розбудови ринкової економіки країни. Тому дисципліна «Фінанси малого бізнесу» є актуальною й відповідає вимогам сучасного розвитку економіки.</p> <p>Структура курсу побудована таким чином, щоб студент міг засвоїти як теоретичні положення, так і практичні навички формування та управління фінансовими відносинами на рівні суб'єктів малого бізнесу в Україні. Знання та вміння, набуті при вивченні предмету можуть бути плідно використані студентами для уміння здійснювати аналіз економічних взаємозв'язків між суб'єктами господарювання, ознайомлення з комплексним аналізом оцінювання розвитку різних секторів економіки; розробки рекомендацій щодо покращення їх конкурентоспроможності на основі співпраці із зацікавленими сторонами; вміння володіти методами, навичками організації роботи щодо створення суб'єктів малого бізнесу та застосовувати на практиці алгоритм управління фінансовими відносинами на вказаному рівні суб'єктів господарювання.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Сформувані систему знань щодо особливостей формування і використання фінансових ресурсів у малому бізнесі, виходячи з притаманних йому особливостей.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з'ясувати роль малого бізнесу в економіці країни, окреслити його особливості, переваги і недоліки; – ознайомити студентів з особливостями фінансів малих підприємств; – розглянути альтернативні джерела формування фінансових ресурсів суб'єктами малого бізнесу; – окреслити пріоритетні завдання і проблеми фінансової діяльності, виходячи з особливостей суб'єктів малого бізнесу; – розглянути загальні вимоги до фінансового планування на малих підприємств; – з'ясувати основні види ризиків, з якими стикаються малі підприємства, у першу чергу фінансові; – сформувані системне бачення державної фінансової підтримки розвитку малого підприємництва. 	
4. Компетентності	
<p>ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p>	

СК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування).

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

5. Результати навчання

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
5-й	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	третій	вибіркового

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
ТЕМА 1. Основи фінансів малого бізнесу.	Лекції, прак. заняття	[1-3, 8-10, 13]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати есе	10 балів	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 2. Оцінка вартості бізнесу.	Лекції, прак. заняття	[1-3, 8-10, 13]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до	10 балів	До наступного заняття за розкладом

			практичного заняття, підготувати есе		
ТЕМА 3. Фінансове планування діяльності у суб'єктів малого бізнесу	Лекції, практичні заняття	[1-4, 9, 10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, пройти тестування	10 балів	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 4. Фінансування малого бізнесу.	Лекції, практичні заняття	[1-4, 6, 7, 9, 10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, пройти тестування	10 балів	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 5. Оподаткування малого бізнесу.	Лекції, практичні заняття	[1-4, 9,10, 11]	Підготовка підсумкової роботи/ до індивідуального ДЗ	20 балів	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 6. Інвестиційні рішення в малому бізнесі.	Лекції, практичні заняття	[1-4, 9, 10, 13]	Підготовка підсумкової роботи/ до індивідуального ДЗ	20 балів	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 7. Підприємницькі ризики і страхування в малому бізнесі.	Лекції, практичні заняття	[1-4, 9, 10]	Підготовка підсумкової роботи/ до індивідуального ДЗ	20 балів	До наступного заняття за розкладом

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна “відмінно” (90-100) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре”(70-89) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає</p>
-----------------------------------	--

	<p>незначні пропуски фактичного матеріалу, вмiє застосувати його до розв'язання конкретних прикладiв та задач, у деяких випадках нечiтко формулює загалом правильнi вiдповiдi, допускає окреми несуттєвi помилки та неточностi розв'язках;</p> <p>“задовiльно”(50-69) – студент володiє бiльшою частиною фактичного матерiалу, але викладає його не досить послiдовно i логiчно, допускає iстотнi пропуски у вiдповiдi, не завжди вмiє правильно застосувати набутi знання до розв'язання конкретних прикладiв та задач, нечiтко, а iнколи й невiрно формулює основнi твердження та причинно-наслiдковi зв'язки;</p> <p>“незадовiльно”(26-49) – студент не володiє достатнiм рiвнем необхідних знань, умiнь, навичок, науковими термiнами.</p>
Вимоги до письмової роботи	Вiдповiдно до навчального плану, студент виконує одну iндивiдуальну роботу, яка є обов'язковим елементом навчального процесу. Головна її мета спрямована на вдосконалення навичок самостiйної, науково-практичної, творчої роботи iз закрiпленням тих знань, якi були отриманi пiд час його викладання.
Семiнарськi заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентiв умiнь i навичок з предмету, вирiшення сформульованих завдань, їх перевiрка та оцiнювання. За метою i структурою практичнi заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання i навчальну практику з дисциплiни, а також передбачає попереднiй контроль знань студентiв. Оцiнка за практичне заняття враховується при виставленнi пiдсумкової оцiнки з дисциплiни.
Умови допуску до пiдсумкового контролю	Поточний контроль та самостiйна робота – 10 балiв Тестовi завдання – 20 балiв Пiдсумкова робота – 30 балiв Iндивiдуальне ДЗ – 40 балiв.
8. Полiтика курсу	
<p>- самостiйне виконання навчальних завдань, завдань поточного та пiдсумкового контролю результатiв навчання (для осiб з особливими освiтнiми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхнiх iндивiдуальних потреб i можливостей);</p> <p>- посилення на джерела iнформацiї у разi використання iдей, розробок, тверджень, вiдомостей;</p> <p>- надання достовiрної iнформацiї про результати власної навчальної (наукової, творчої) дiяльностi, використанi методики дослiджень i джерела iнформацiї».</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекцiї з поважної причини перевiряється пiд час складання пiдсумкового контролю. Пропуск лекцiї з неповажної причини вiдпрацьовується студентом вiдповiдно вимог кафедри, що встановленi на засiданнi кафедри (спiвбесiда, реферат тощо).</p>	

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Рекомендована література

1. Бердинець М. Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі [текст] навч. посіб. / М. Д. Бєдринець, А. В. Сурженко. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 352 с.
2. Вовк В. М. Особливості аналізу фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва [Електронний ресурс] / В. М. Вовк, Ю. О. Кирдей // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. 2018. Вип. 3. С. 39-49.
3. Прокопенко Н. С. Проблеми фінансового забезпечення розвитку малого підприємництва в Україні [Електронний ресурс] / Н. С. Прокопенко, М. О. Скорик // Економіка і управління. 2017. № 3. С. 109-114.
4. Пантелеєва Н. М. Розвиток малого та середнього підприємництва в Україні: тренди та інновації фінансування [Електронний ресурс] / Н. М. Пантелеєва, К. О. Пантелеєва, М. А. Чмир // Фінансовий простір. 2019. № 1. С. 117-129.
5. Гриценко Л. Л. Методи і методики аналізу фінансового стану: особливості використання для малих підприємств [Електронний ресурс] / Л. Л. Гриценко, І. М. Боярко, К. Ю. Шамкало // Вісник Університету банківської справи. 2019. № 2-3. С. 108-115.
6. Різник В. В. Фінансовий механізм інноваційної діяльності малих підприємств / В. В. Різник, О. В. Калмиков // Економічний вісник університету. 2020. Вип. 44. С. 195-202.
7. Організація виробничої та маркетингової діяльності малого і середнього бізнесу : монографія / за наук. ред. д.е.н., професора, академіка АЕНУ К. С. Жадька. Дніпро : УМСФ, 2019. 224 с.
8. Лекції з дисципліни Економіка малого бізнесу: для студентів ступеня «бакалавр» / О.В. Роженко; М-во освіти і науки України, Донець. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 234 с.
9. Фастовець А. А. Фінанси малого бізнесу : навч. посібник / А. А. Фастовець, І. В. Фисун. Київ : Кондор, 2013. 302 с.
10. Фінанси підприємств : навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
11. Фінанси підприємств : практикум : навчальний посібник / Л. Л. Гриценко, О. В. Дейнека, І. М. Боярко. Суми : ВТД «Університетська книга», 2015 285 с.
12. Фінанси різних форм бізнесу : навч. посіб. / Н. Г. Пігуль, О. В. Дейнека, Н. А. Дехтяр, О. В. Люта. Суми : Сумський державний університет, 2017. 337 с
13. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. / за заг. ред. І. О. Школьник [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.] Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 368 с.

Викладач _____ доц. Білий М.М.